

Jaarverslag

Examencommissie

Politieacademie

2016

Jaarverslag

Examencommissie
Politieacademie

Inhoud

1	INLEIDING	3
2	ALGEMENE INFORMATIE EXAMENCOMMISSIE	3
	2.1 Samenstelling examencommissie & organisatiestructuur.....	3
	2.2 Werkwijze examencommissie.....	4
	2.3 Werkwijze en taken examenkamers	4
	2.4 Deskundigheid & professionalisering	4
	2.4.1 Deskundigheid	4
	2.4.2 Profiel leden examenkamer.....	5
	2.4.3 Externe verbinding	5
	2.4.4 Professionalisering.....	6
	2.5 Vacatures	6
	2.5.1 Vacatures.....	6
	2.5.2 Benoemingstermijn en aftreden.....	6
3	BORGING VAN DE KWALITEIT	7
	3.1 Borging van de kwaliteit van toetsen.....	7
	3.1.1 Visitaties examens	7
	3.1.2 Afdeling Examinering	8
	3.1.3 Validering van nieuw ontwikkelde examenproducten.....	8
	3.1.4 Evaluatie van examens	8
	3.2 Borging van de kwaliteit van het gerealiseerde eindniveau	8
	3.3 Borging van de kwaliteit van de examinatoren	9
	3.3.1 Examinatoredatabase – ATON.....	9
	3.3.2 Certificering en hercertificering examinatoren.....	9
	3.3.3 Kwaliteitscontroles (KWACO'S).....	10
	3.3.4 Profielen examinatoren	10
	3.3.5 Intervisie examinatoren	10
	3.4 Borging kwaliteit examinering Caribisch gebied	10
	3.4.1 Visie op toezicht examinering.....	10
	3.4.2 Casuïstiek Caribisch gebied	11
	3.4.3 Onderzoek Raad voor Rechtshandhaving	11
4	TAKEN EXAMENCOMMISSIE	11
	4.1 Regelgeving OER (Studentenstatuut).....	11
	4.2 Taakstelling & uitvoering.....	11
	4.3 Categorisering en analyse van besluiten 2016.....	12

4.3.1	EVC.....	12
4.3.2	Ervaringscertificaten.....	13
4.3.3	Afgegeven certificaten, diploma's en bewijzen van deelname	13
	Tabel 6: Aantal verstrekte certificaten in de periode 2012 t/m 2016.....	14
4.3.4	Aantal behandelde zaken en genomen besluiten	15
5	REFLECTIE & BORGING 2016	17
5.1	Evaluatie en reflectie	17
5.2	Voorgenomen beleid 2017.....	20
5.2.1	Decentralisatie examencommissies	20
5.3	Borgingsagenda op kwaliteit toetsen, eindniveau en examinatoren	20
5.4	Professionaliseringsbeleid 2017	21

1 Inleiding

Het jaar 2016 is voor de examencommissie het jaar geworden, waarbij de aangekondigde¹ decentralisatie van de examencommissie naar drie examenkamers daadwerkelijk is gestart. Daardoor kon de examencommissie, samen met de examenkamers, meer tijd gebruiken om de kerntaken 'toezien op en het borgen van de kwaliteit van de examens' uit te voeren. Ook zijn diverse taken van de examencommissie in 2016 overgenomen door de staf Onderwijs binnen het programma Kwaliteit, zoals het opstellen van het examenbeleid en het redigeren van de OER. Deze verschuiving in taken en positie past beter bij de wettelijke kerntaken en verantwoordelijkheden van de examencommissie.

Het in werking stellen van de drie examenkamers, één voor het basis mbo politieonderwijs, één voor het hogere politieonderwijs (al het geaccrediteerde onderwijs) en één voor het (overige) voortgezette politieonderwijs kreeg zijn beslag in de startbijeenkomst op dinsdag 4 oktober 2016. Alle leden van de examenkamers en die van de centrale examencommissie werden door mw. Van Kammen, lid van het College van Bestuur Politieacademie, portefeuille onderwijs, toegesproken. Na deze installatie zijn alle leden van de examenkamers op 22 december 2016 officieel benoemd.

Afgesproken is dat de examenkamers in de periode tot 2018 worden ingewerkt en zich vooral oriënteren op het uitvoeren van de taken van de examencommissie. Tot 2018 zullen de examenkamers de centrale examencommissie adviseren en ligt de beslissingsbevoegdheid nog bij de centrale examencommissie. Daarna zullen de drie examenkamers in de loop van 2018 gaan functioneren als zelfstandige examencommissies en worden de taken geleidelijk door de centrale examencommissie aan de examenkamer gemandateerd.

2 Algemene informatie examencommissie

2.1 Samenstelling examencommissie & organisatiestructuur

De samenstelling van de examencommissie van de Politieacademie in 2016 staat in tabel 1.

Tabel 1: Samenstelling examencommissie in 2016.

Examenkamer BPO-mbo (Basis Politie Onderwijs)	Examenkamer HO (Hoger onderwijs)	Examenkamer VPO (Vakspecialistisch Politie onderwijs)	Centrale examen- commissie
Esther Verheijen (voorzitter)	Jan Prins (voorzitter)	Rob Coens (voorzitter)	Esther Verheijen
Vincent Leeman (docent mbo Apeldoorn)	Luuk Oldewarris (docent hbo Apeldoorn)	Ellen Hermans (docent beroepsvaardighe- den)	Jan Prins
Jos Vrancken (docent mbo Eindhoven)	Marina Guardone (docent generieke opsporing)	René Stoelhorst (docent generieke opspo- ring)	Rob Coens
Hans Blik (docent mbo Den Haag)	Guido Kerkhof (docent generieke opsporing)	Kees van Witzenburg (team specialistische opspo- ringsondersteuning)	Bart Bolhuis (algemeen secretari- aat)
Liesbeth Schijf (docent mbo Amsterdam)	Catherine Tunissen (toetskundige staf)	Manon van den Brink (toetskundige staf)	Marilien Koldewijn (EVC-portefeuille)
Sjaak Nijkerk (docent mbo Drachten)	Jolanda Botke (adviseur hoger onderwijs)		
Aimée Vermoolen (docent mbo Rotterdam)			
Lotty Schoonderbeek (toetskundige staf)			
Jos Rondeel (mbo ROC Amsterdam)			
Secretariaat examenkamers & centrale examencommissie: Bart Bolhuis (secretaris) en Mónica Laenen (administratieve ondersteuning)			

¹ Conform de notitie Decentralisatie Examencommissie (mei 2016).

2.2 Werkwijze examencommissie

Binnen de (centrale) examencommissie functioneerde ook in 2016 het dagelijks bestuur, bestaande uit de twee voorzitters, de vicevoorzitter (medio 2016 benoemd tot derde voorzitter) en de secretaris, administratief ondersteund door een projectmedewerker examencommissie. Het dagelijks bestuur vergaderde in 2016 gemiddeld één keer per twee weken; in totaal is er 25 keer vergaderd. Naast deze vergaderingen worden dagelijks nieuwe zaken door het secretariaat met de voorzitters gecommuniceerd per e-mail en soms ook telefonisch. Het dagelijks bestuur kan daarbij uit eigen beweging beslissingen nemen in geval van spoedeisende zaken, relatief eenvoudige zaken of zaken die conform een bestaande oordelenlijn kunnen worden afgehandeld. Zij is daartoe gemandateerd door de centrale examencommissie. Het dagelijks bestuur legt over deze beslissingen verantwoording af aan de voltallige examencommissie middels besluitenlijsten, die in de centrale overleggen met de voltallige commissie worden vastgesteld. In 2016 zijn er vanwege de overgang naar de examenkamers slechts vier overleggen geweest van de centrale examencommissie, omdat vanaf het najaar 2016 de overleggen van de drie examenkamers zijn gestart.

In 2016 is beleidsadviseur en coördinator EVC, mw. Koldewijn, als lid aan de examencommissie toegevoegd om deze expertise binnen de commissie aanwezig te hebben. Immers is het verlenen van vrijstellingen één van de wettelijke bevoegdheden van de examencommissie (art. 7.12b lid 1 sub d WHW).

2.3 Werkwijze en taken examenkamers

Tijdens de overgang van examenkamers naar zelfstandige examencommissies is besloten dat de examencommissie zich bij het nemen van de besluiten laat adviseren door de betreffende examenkamer. Medio 2018 zullen de huidige bevoegdheden van de examencommissie gefaseerd worden gemandateerd naar de examenkamers, waarna de decentrale kamers alle wettelijke taken als zelfstandige examencommissies gaan uitvoeren. Vanaf oktober 2016 is volgens deze lijn gewerkt. Het oude reglement werkwijze examencommissie uit 2015 is hier op aangepast.

Vanaf oktober 2016 waren de taken van de examenkamers:

- a. advies uitbrengen aan de examencommissie over binnengekomen verzoeken van studenten, waar dit onder haar verantwoordelijkheid valt;
- b. toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van toetsing en examinering binnen het onderwijs dat onder haar verantwoordelijkheid valt;
- c. toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van de afstudeerwerken;
- d. signaleren van onregelmatigheden binnen het betreffende onderwijs aangaande examinering/toetsing;
- e. voorstellen doen omtrent regels en richtlijnen voor het afnemen van examens;
- f. voorstellen doen voor het aanwijzen van examinatoren;
- g. voorstellen doen voor het afhandelen van heroverwegingen bij beroep;
- h. (laten) valideren van examens en examendocumenten.

2.4 Deskundigheid & professionalisering

2.4.1 Deskundigheid

Met de decentralisatie naar drie examenkamers is in 2016 ook een start gemaakt met het bespreken van casuïstiek en examens binnen de examenkamers. Het dagelijks bestuur van de examencommissie vond dit taakaccent een essentiële voorwaarde om binnen de examenkamers meer aandacht te kunnen besteden aan de inhoudelijke aspecten van examinering. Hiervoor is de aanwezigheid van toetskundige expertise, maar ook juridische deskundigheid van het wettelijk kader waarbinnen de examencommissie en de examenkamers opereren, van groot belang.

Bij het samenstellen van de examenkamers heeft de examencommissie gestreefd naar een optimale samenstelling, waarbij sprake is van voldoende omvang en variëteit in de individuele expertise en ervaring van leden, bezien in relatie tot het kunnen uitvoeren en borgen van haar wettelijke taken. Ook is rekening gehouden met de eisen van artikel 7.12a WHW (tenminste één docentlid, één extern lid).

De in 2016 samengestelde examenkamers bestaan uit leden die op tenminste één, maar vaak meerdere van de genoemde vakgebieden, deskundig zijn. Zo is zowel de juridische, toetskundige, onderwijskundige als vakinhoudelijke expertise in ruime mate aanwezig binnen de kamers.

Een aantal van de leden is bovendien executief politieambtenaar, waar anderen weer beschikken over ruime ervaring in het reguliere onderwijsbestel. Er mag dus gesteld worden dat de noodzakelijke kennis en kunde voor het uitvoeren en borgen van de wettelijke taken van de drie examenkamers in voldoende mate aanwezig is. Niettemin vindt de examencommissie dat voor de borging van de aansluiting bij de beroepspraktijk, ook externe leden uit het werkveld zitting moeten krijgen in de examenkamers. Helaas is het in 2016 niet gelukt om leden uit het werkveld in de juiste positie (helicopterview) en met voldoende draagvlak te werven. Streven is dit alsnog in 2017 te realiseren. Verder is wenselijk dat binnen de opleidingen toetscommissies gaan functioneren die, gelieerd aan de examencommissie, toezien op de toetskundige kwaliteit van de examens en de examenprocedures.

2.4.2 *Profiel leden examenkamer*

Om tot een verantwoorde samenstelling van de examenkamers te komen, werd voor de te werven leden het volgende profiel gehanteerd:

- is werkzaam binnen de Politieacademie, het beroepenveld of regulier onderwijs;
- is tenminste drie jaar werkzaam in één van de vakgebieden, die gelijkwaardig is aan de examenonderdelen, zoals die genoemd zijn in BPO, HO of VPO, dan wel heeft ervaring op examineringsgebied;
- is zich bewust van taken en verantwoordelijkheden als lid, (wil) dienovereenkomstig handelen en is tenminste drie jaar beschikbaar;
- is voor tenminste 4 uur per week beschikbaar;
- neemt onafhankelijk zitting in de Examencommissie zonder last of ruggenspraak;
- laat zich actief informeren over onderwerpen, waarover hij/zij minder kennis heeft;
- kan standpunten innemen en verdedigen;
- neemt argumenten van anderen mee in zijn besluitvorming;
- heeft de intentie zich in het commissielidmaatschap verder te bekwamen;
- is op de hoogte van wettelijke eisen met betrekking tot toetsing en examinering voor BPO, HO of VPO of wil zich deze deskundigheid eigen maken;
- heeft kennis van kwaliteitseisen met betrekking tot toetsing en examinering;
- voor de leden afkomstig uit het beroepenveld of regulier beroepsonderwijs geldt dat zij ervaring hebben op examineringsgebied of werkzaam zijn binnen de vakgebieden waar binnen het BPO, HO of VPO in wordt onderwezen;
- bereidheid om BKE (Basiskwalificatie Examinering) gecertificeerd te worden;
- bereidheid om op termijn SKE (Seniorkwalificatie Examinering) gecertificeerd te worden.

2.4.3 *Externe verbinding*

De examencommissie heeft, sinds haar centrale inrichting vanaf 2011, mogen ervaren hoe wenselijk het toevoegen van externe leden aan de examencommissie is. Juist deze frisse blik van buitenaf dwingt tot het kritisch blijven kijken naar het eigen functioneren, waarbij ogenschijnlijke vanzelfsprekendheden wellicht toch niet zo vanzelfsprekend blijken. De meerwaarde van het opnemen van externe leden in de examencommissie is dan ook vooral gelegen in het borgen van transparant, onafhankelijk en onbevooroordeeld werken. De individuele expertise van een extern lid draagt daarnaast bij aan het versterken van de deskundigheid van de examencommissie, die met de intrede van het wetsvoorstel Versterking Besturing (2010) en daarmee gepaard gaande verzwaarde taken zo noodzakelijk is. In het geval van de Politieacademie dient het aanstellen van externe leden mede ten doel de aansluiting bij het reguliere onderwijs te verbeteren, vooruitlopend op de inbedding van de Politieacademie in het politiebestel en de aanpassing hiervoor van de Politiewet 2012. Er is dan ook dankbaar gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van de twee externe leden, die respectievelijk juridisch of toetskundig onderlegd zijn en bovendien functies bekleden binnen het reguliere hbo- en mbo-onderwijs.

Om nog meer verbinding tot stand te brengen en te onderhouden met andere examencommissie is de secretaris van de examencommissie tevens lid van twee externe examencommissies, namelijk die van Exameninstelling Toezicht en Handhaving (ExTH Amersfoort, BOA, domein 1) en van Saxion Hogeschool, Enschede en Deventer, Centrale examencommissie Academie Bestuur, Recht & Ruimte. Verder is de voorzitter van de examenkamer VPO lid van het netwerk examinering mbo.

2.4.4 Professionalisering

Gelet op de voortgaande ontwikkelingen op het terrein van toetsing en examinering, evenals de ontwikkelingen in wet- en regelgeving die betrekking hebben op de inrichting, taakstelling en bevoegdheden van examencommissies, is structurele professionalisering van de commissie wenselijk en noodzakelijk. Leden van de examencommissie hebben in 2016 daarom aan de volgende professionaliseringsactiviteiten deelgenomen:

- Seminar Borging van het eindniveau – Teelen Kennismanagement (15 december 2016)
- Studiedag examineren, Politieacademie en Defensieacademie (13 december 2016)
- Verzorgen van presentaties voor examinatoren uit de beroepspraktijk
- Bijwonen van intervisie met examinatoren uit de beroepspraktijk

Onder andere vanwege Europese aanbesteding en de onderwijsplanning voor de docentleden van de examenkamers bleek het in 2016 niet meer mogelijk om voor alle nieuwe leden een scholing aan te bieden over de wettelijke taken, bevoegdheden en werkwijze van een examencommissie. Dit zal in 2017 zijn beslag krijgen.

Ook onderdeel van professionalisering is het op de hoogte blijven van vakliteratuur. Alle leden van de examencommissie ontvingen in 2016 het blad 'Examens' van de Nederlandse Vereniging van Examens, waardoor zij geïnformeerd worden over ontwikkelingen op examineringsgebied en de wijze waarop deskundigen uit het land daarover adviseren. Van belang zijnde onderwerpen uit dit blad worden tijdens de plenaire vergadersessies besproken met als doel er samen van te leren en ons werk voortdurend te verbeteren. Hetzelfde geldt voor de nieuwsbrief van het netwerk examinering mbo, waar alle voorzitters en de secretaris op geabonneerd zijn.

2.5 Vacatures

2.5.1 Vacatures

In 2016 is de examencommissie, samen met de hoofden van de scholen BPO en VPO, actief bezig geweest met het werven van leden voor de drie examenkamers. Helaas is het niet gelukt om alle plaatsen opgevuld te krijgen. De vertegenwoordiging uit het werkveld, de politie, bleek lastig te realiseren. De gedane uitvraag bij de Nationale Politie en via het eigen netwerk van de examencommissie leverde niet de gewenste kandidaten op, of de beoogde kandidaten kregen geen toestemming te participeren.

De administratieve ondersteuning van de examencommissie heeft, wegens de voortdurende toename in werklast, ook in 2016 onder hoge druk gestaan. Met name de komst van de minnelijke schikking in 2016 en de herziening examenresultaat heeft de examencommissie veel extra werk opgeleverd. Vooruitlopend op het inrichtingsplan (3,0 fte ingericht voor de administratieve ondersteuning voor de examencommissie) heeft de examencommissie in 2016 gezocht naar extra administratieve ondersteuning in de vorm van tijdelijke tewerkstelling. Voor een aantal maanden is dit gelukt. Eind 2016 werd bekend welke personen geplaatst zijn als ondersteuner bij de examencommissie. De huidige secretaris en huidige ondersteuner blijven voor 2017 behouden, wat belangrijk is voor het continueren van de hoge kwaliteit van het secretariaat. De structurele uitbreiding van het secretariaat met 2,0 fte wordt in 2017 geëffectueerd. Dit in afwachting van de personele plaatsing en eventuele bezwaarprocedures.

Binnen de examenkamer BPO-mbo is eind 2016 één docentlid van de locatie Eindhoven wegens te drukke werkzaamheden teruggetreden. Deze locatie werd door twee docentleden vertegenwoordigd, waardoor deze vacature niet opnieuw zal worden ingevuld.

2.5.2 Benoemingstermijn en aftreden

In 2016 is er een nieuw schema gemaakt voor het aftreden van alle leden van de examencommissie en de examenkamers.

Dit conform een eerder afgesproken nieuw systeem van herbenoeming en aftreden, waarbij leden van de centrale examencommissie en haar kamers voor een periode van maximaal zes jaar worden benoemd. Dit heeft in 2017 geen consequenties voor de samenstelling van de examencommissie, behalve dat een start moet worden gemaakt met het werven van een nieuwe secretaris die zijn intrrede moet doen op 1 januari 2018.

3 Borging van de kwaliteit²

Een van de belangrijkste taken van de examencommissie is toezien op en het borgen van de kwaliteit van de examinering (toetsen en toetsprocedure). In de drie examenkamers zijn docenten goed vertegenwoordigd, waardoor de kwaliteit van examinering beter geborgd kan worden. Bovendien worden de bestaande activiteiten gecontinueerd en is daarbij de afstand tot het onderwijs aanzienlijk verkleind, waardoor de kwaliteit en kwantiteit van de activiteiten toeneemt. Bovendien zullen de examenkamers, meer dan de examencommissie op centraal niveau, in staat zijn proactief te werken en zaken tijdig te signaleren.

Voorbeelden, waaruit blijkt dat de examencommissie dichter op het onderwijs zit en zich nadrukkelijker met de kwaliteit van examinering bemoeit, zijn:

- 1) de examencommissie heeft aan de teams gerapporteerd welke examenopdrachten een laag slaggingspercentage hebben en gevraagd wat de opleidingen gaan doen om te voorkomen dat bij vermindering van het aantal examengelegenheden studenten ten onrechte uitvallen.
- 2) De examenkamer hoger onderwijs heeft de opleidingen om een plan van aanpak gevraagd met betrekking tot kwaliteitsborging van de beoordeling van eindwerkstukken.
- 3) De voorzitters van de drie examenkamers hebben regelmatig overleg met de teamchefs / sectorhoofden om de kwaliteit van de examinering en de examenprocedures te bespreken.

Er is momenteel één opleiding die met een toetscommissie werkt. Nu de drie examenkamers operationeel zijn, zal nagegaan worden voor welke opleidingen het nog meer relevant is om met een toetscommissie te gaan werken. Daarin wordt meegenomen hoe de toetscommissie zich tot de examencommissie en tot het management moet verhouden en welke taken en verantwoordelijkheden aan de toetscommissie toebedeeld worden.

3.1 Borging van de kwaliteit van toetsen

Binnen de Politieacademie en ook door de examencommissie zijn enkele kwaliteitsborgende activiteiten rondom de examinering geïnitieerd dan wel uitgevoerd. Deze zijn:

- het visiteren van examens
- continuering taken Afdeling Examinering
- het valideren van nieuw ontwikkelde of vernieuwde examens
- het evalueren van examens

Een belangrijk deel van de taken van de Afdeling Examinering zullen na de reorganisatie belegd worden bij de onderwijsteams, in het bijzonder de examendeskundigen. Vooral nog wonen de examendeskundigen sinds oktober 2016 periodiek de overleggen van de examenkamers³ bij, zodat in de opstartfase de verbinding optimaal blijft. Immers functioneren zij als 'ogen en oren' voor deze examenkamers als het gaat om het borgen van de kwaliteit van de examinering.

Niettemin vraagt de samenwerking tussen de examencommissie/examenkamers en de examendeskundigen om een duidelijke visie op de bijdrage en inzet die zij leveren, en ook om een heldere positionering. Dit zal in 2017 verder worden verkend met de nieuwe leidinggevenden van de examendeskundigen; de teamchefs TOO.

3.1.1 *Visitaties examens*

In 2016 zijn er achttien visitaties uitgevoerd. Deze zijn weergegeven in tabel 3.

Op basis van de visitaties wordt een verslag opgesteld conform een vastgesteld format, dat eerst wordt besproken met de direct betrokkene(n) en vervolgens wordt besproken binnen de centrale examencommissie. Het verslag alsmede de aanbevelingen van de examencommissie worden toegezonden aan het sectorhoofd. Uit de verslagen blijkt dat elk onderzoek aandachtspunten oplevert, variërend van meer aandacht voor het plannen van examens tot de constatering dat er onvoldoende bewijslast is vastgelegd voor het geven van een vrijstelling.

² In al deze paragrafen is aansluiting bij de beroepspraktijk een van de aspecten die meegenomen moet worden (o.a. gelet op inspectieonderzoeken).

³ Geldt voor examenkamers BPO-mbo en VPO. De examendeskundigen zijn geen lid van de examenkamers.

Indien er zwaarwegende aandachtspunten geformuleerd zijn, houdt de examencommissie contact met de direct betrokkenen (examinator/ontwikkelaar) om te monitoren of de aandachtspunten zijn opgepakt. Soms vindt daartoe incidenteel op een later moment nog een tweede visitatie plaats.

3.1.2 *Afdeling Examinering*

Ter voorbereiding op de reorganisatie per 1 januari 2017 zijn de medewerkers van de Afdeling Examinering bezig met het uitvoeren van hun werkzaamheden en het overdragen van deze werkzaamheden naar de scholen. Waar de medewerkers van de Afdeling Examinering in 2016 nog fungeren als vooruitgeschoven posten van de examencommissie, die het trainen, begeleiden, coachen en certificeren van de examinatoren voor hun rekening nemen, evenals het organiseren van intervisies en het begeleiden van afstemming tussen docenten en examinatoren, is dit na de reorganisatie o.a. de taak van de examendeskundigen.

3.1.3 *Validering van nieuw ontwikkelde examenproducten*

Het ontwikkelen van toetsen en de toetsprocedure valt onder de verantwoordelijkheid van het schoolmanagement. Nieuw ontwikkelde toetsen en examens worden ter validering voorgelegd aan een valideringscommissie en worden daar onderwijskundig, beroepskundig en bedrijfskundig beoordeeld, voordat ze worden uitgevoerd. Belangrijke beoordelingspunten bij de validering zijn onder meer de kwaliteit van de toetsen, de dekkingsgraad, de cesuur, de beoordelingscriteria, de variatie in toetsvormen, de actualiteit en relevantie van casuïstiek.

De Afdeling Examinering participeert in de valideringscommissie en via hen was er in 2016 een verbinding met de examencommissie. In de nabije toekomst zal deze taak van de valideringscommissie wat betreft het examendossier waarschijnlijk worden overgenomen door de decentrale examencommissies.

In 2016 zijn geen nieuw ontwikkelde onderwijsonderdelen en examens aan de valideringscommissie aangeboden. Op dit moment beraadt de instelling zich op een vernieuwde invulling van het valideringsproces. Daarvoor geldt dat zij het valideren (met behoud van doelstellingen) wil beleggen bij de inmiddels opgerichte opleidingscommissies (adviesrecht) en wat betreft het examendossier bij de examencommissie (met instemmingsrecht). Voor de validering van de exameninstrumenten ligt het voor de hand dat de examencommissie zelf de validering op zich neemt of anderen (bijv. toetscommissies of examendeskundigen) aanwijst om onder verantwoordelijkheid van de examencommissie te valideren.

De examencommissie vindt het van belang dat vanaf medio 2017 alle nieuw ontwikkelde en bijgestelde examenproducten ter validering worden aangeboden aan de kamer van de examencommissie van het betreffende onderdeel.

Ook de ontwikkeling van opleidingsdossiers en opleidingscommissies is sinds 2016 in volle gang. In het opleidingsdossier wordt de examinering op hoofdlijnen beschreven en worden gemaakte keuzes verantwoord. Het opleidingsdossier vormt daarmee ook voor de examencommissie een belangrijke informatiebron voor het toezicht houden op de kwaliteit van de examinering.

3.1.4 *Evaluatie van examens*

De examencommissie is in 2016 in mindere mate betrokken geweest bij de evaluatie van onderwijs- en examenonderdelen. Inmiddels zijn er wel duidelijke vorderingen gemaakt in de kwaliteitsslag omtrent het evalueren van onderwijs door het benutten van andere evaluatie-instrumenten, evenals het ontwikkelen van een evaluatie- en ontwikkelkalender. Dit is geïnitieerd door het Politieacademie brede programma Kwaliteit, waar de evaluatie van onderwijs en examens een deelproject van betreft. De examencommissie is via één van de voorzitters betrokken bij dit project.

3.2 **Borging van de kwaliteit van het gerealiseerde eindniveau**

Ondanks de verschuiving en het overdragen van taken aan de staf Onderwijs heeft de examencommissie in 2016 nog onvoldoende de gewenste aandacht kunnen besteden aan het borgen van de kwaliteit van het gerealiseerde eindniveau. Zij heeft in 2016 vooral aandacht besteedt aan het continueren van haar taken en activiteiten, naast het inrichten en positioneren van de examenkamers.

Het verscherpen of intensiveren van toezichthoudende en borgende activiteiten was met de bestaande afstand tot het onderwijs en de beperkte formatie in 2016 nog onvoldoende mogelijk. Wel heeft de examencommissie te kennen gegeven niet meer in te stemmen met het geven van volledige vrijstellingen voor het schrijven scripties in het hoger politieonderwijs. De examencommissie heeft de opleidingen gezocht hun examen- en afstudeerbeleid hieromtrent te expliciteren. De examencommissie heeft in 2016 geen signalen ontvangen dat het gerealiseerde eindniveau van de opleidingen onvoldoende zou zijn.

Haar activiteiten als beschreven in dit jaarverslag hebben ook in 2016 bijgedragen aan de algehele borging van de kwaliteit van de examinering en daarmee indirect aan het borgen van het eindniveau. Het uitbreiden van het toezicht op het gerealiseerde eindniveau zal daardoor in 2017 met expliciete activiteiten beter zichtbaar worden, maar ook in de gewenste nabijheid van het onderwijs gaan plaatsvinden. De examencommissie heeft er dan ook vertrouwen in het gerealiseerde eindniveau in 2017 nog beter te kunnen gaan monitoren en borgen.

3.3 Borging van de kwaliteit van de examinatoren

3.3.1 Examinatoredatabase – ATON

ATON is sinds 2016 het systeem dat inzicht biedt in de kwaliteit van de examinatoren. Bijgehouden wordt wanneer zij zijn getraind, gecertificeerd, een kwaliteitscontrole hebben gehad en met welk resultaat en of zij hebben deelgenomen aan een intervisie. In deze database wordt vastgelegd of een examinator is aangewezen door de examencommissie om ingezet te kunnen worden als examinator en tot wanneer. Uiteindelijk moet deze opgave er toe leiden dat planners uitsluitend aangewezen, gecertificeerde examinatoren plannen voor examens.

ATON bevat alle gegevens van examinatoren die examineren binnen het politieonderwijs. Het bevat informatie over de status van de certificering en hercertificering van examinatoren, de bevindingen tijdens een kwaliteitscontrole (kwaco) en het resultaat daarvan, deelname aan intervisie, trainingen enz. Daarnaast is in 2016 de slag gemaakt om voor elke examinator in ATON te gaan registreren in hoeverre hij/zij voldoet aan de gevraagde vakdeskundigheid (politieeel), toetsdeskundigheid (BKE/SKE) en kennis van de examineringsprocessen binnen het politieonderwijs (gecertificeerd examinator A of B binnen PA). Het registreren van al deze informatie sluit aan bij de conceptnotitie "Competente examinatoren" (2016), waarin een nieuwe visie en proces voor de certificering en hercertificering van examinatoren wordt geschetst. Belangrijkste wijziging is dat het vijfjaarlijkse toetsmoment vervangen kan worden door het overleggen van een portfolio met bewijzen, waarmee aangetoond wordt dat de examinator zijn/haar competenties voldoende heeft onderhouden. Voor meer informatie, zie paragraaf 3.2.2.

Eind 2016 zijn nog niet van alle examinatoren de vakdeskundigheid en toetsdeskundigheid geregistreerd. De certificering van examinatoren is wel in ATON geregistreerd. Eind 2016 is ongeveer 74% van de 2458 examinatoren in ATON gecertificeerd als examinator. In totaal is 65% van het totale aantal examinatoren zowel gecertificeerd als ook door de examencommissie als examinator aangewezen.

3.3.2 Certificering en hercertificering examinatoren

In 2016 hebben er door de Afdeling Examinering 171 certificeringen Examinator A (algemeen) en 15 certificeringen Examinator B (beperkt) plaatsgevonden. Voor examinator A zijn er in 2016 175 hercertificeringen geregistreerd, voor examinator B zijn dat er 2.

In verband met de reorganisatie en overdracht van de taken van de Afdeling Examinering naar de scholen, is in 2015 de wens ontstaan om de certificering en hercertificering van examinatoren anders in te gaan richten. In 2016 is hiertoe de notitie Competente Examinatoren opgesteld.⁴

⁴ Voor meer informatie wordt u verwezen naar de notitie Competente examinatoren, *Doorontwikkeling van het systeem van certificeren en hercertificeren*, Programma Kwaliteit Politieacademie, 27 februari 2017.

3.3.3 *Kwaliteitscontroles (KWACO'S)*

Periodiek worden door de medewerkers van de Afdeling Examinering, kwaliteitscontroles uitgevoerd bij examinatoren. Tijdens zo'n controle wordt getoetst of de betreffende examinator het examenproces volledig beheerst en de student behandeld wordt, zoals afgesproken en vastgelegd in het Handboek Examinering. In een beperkt aantal gevallen krijgt een examinator een coachingstraject aangeboden, omdat de uitvoering niet plaats vindt conform de richtlijnen.

In 2016 zijn in totaal 181 kwaco's uitgevoerd, zowel binnen het BPO als VPO. 7 hadden uitkomst twijfel, 1 uitkomst onvoldoende en 177 voldoende. De examinatoren die 'twijfelachtig' scoorden, zijn in hetzelfde kalenderjaar opnieuw bezocht. Daarbij bleek dat zij de examens toen op een correcte manier uitvoerden.

3.3.4 *Profielen examinatoren*

Door de examencommissie wordt het algemene profiel voor de examinator vastgesteld. Binnen de diverse scholen zijn er echter (aanvullende) specifieke eisen waaraan examinatoren moeten voldoen om binnen hun vakgebied te kunnen examineren. Tot op heden zijn deze specifieke eisen nog niet binnen alle sectoren van onderwijs vastgelegd in competentieprofielen voor examinatoren. Binnen het BPO-mbo zijn in 2016 wel profielen voor examinatoren tot stand gekomen. Dit betrof een opdracht van de schoolhoofden BPO aan de werkgroep Kwaliteit van de Praktijkexamens. In deze werkgroep zijn zowel managers BPO-mbo, toetskundigen, examineringsdeskundigen, de staf onderwijs, de examencommissie en de praktijk (OBT) vertegenwoordigd.

De werkgroep, waar de voorzitter van de examenkamer BPO-mbo aan deelneemt, heeft in 2016 de gewenste profielen voorgelegd aan het dagelijks bestuur van de examencommissie en de examenkamer BPO-mbo. Daar zijn deze profielen besproken en van feedback voorzien. Deze feedback is verwerkt en afgestemd met de voorzitter van de werkgroep, waarna deze konden worden vastgesteld. Streven is met ingang van 1 januari 2017 in de geest van deze profielen te gaan werken, daar waar het nieuwe examinatoren betreft. Voor de zittende examinatoren die (nog) niet aan het profiel voldoen wordt in 2017 een overgangsregeling opgesteld, na het uitvoeren van een impactanalyse.

3.3.5 *Intervisie examinatoren*

Aangezien het sectorhoofd verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de examinatoren, is het zeer gewenst dat regelmatig intervisies georganiseerd worden tussen docenten, examinatoren en medewerkers van de Afdeling Examinering. De examencommissie onderstreept dat intervisie een belangrijk instrument is om de kwaliteit van examinatoren te borgen. De examendeskundige van de betreffende opleidingen is vaak betrokken bij de organisatie van de intervisie en/of woont deze bij.

Er is door de diverse examineringsdeskundigen een groot aantal intervisies / examinatorenbijeenkomsten binnen het onderwijs belegd. Bij de School voor Gevaar-en Crisisbeheersing betreft dit 6 bijeenkomsten in Ossendrecht, de Rimoz heeft de volgende bijeenkomsten belegd: VKV, Professioneel Verhoor, Dosiervorming basis en verdieping, en Opleiding Certificering Mensenhandel. Door de reorganisatie van de leidinggevende opleidingen hebben bij de SPL in 2016 geen intervisiebijeenkomsten plaatsgevonden. Binnen het BPO zijn bij de School voor Politiekunde 61 bijeenkomsten gehouden, verspreid over de verschillende locaties, eenheden en kerntaken. Binnen de School voor Hogere Politiekunde zijn in 2016 geen intervisiebijeenkomsten georganiseerd.

In ATON wordt geregistreerd welke examinatoren deelnemen aan de intervisiebijeenkomsten. Met het oog op het toezien op de kwaliteit van het examinatorenbestand en de vraag in hoeverre hercertificering aanpassing behoeft, is registratie van deelname immers zeer gewenst. Ook de verslagen van de intervisiebijeenkomsten worden opgenomen in ATON en zijn daar te raadplegen.

3.4 **Borging kwaliteit examinering Caribisch gebied**

3.4.1 *Visie op toezicht examinering*

Conform het Studentenstatuut Politieacademie (2017) is de examencommissie Politieacademie belast met het toezicht houden op de kwaliteit van de examinering en het borgen van het eindniveau van al het politieonderwijs, zo ook in het Caribisch gebied.

De Politieacademie verzorgt in het Caribisch gebied⁵ structureel Basis Politie Onderwijs (BPO) en Vak-specialistisch Politie Onderwijs (VPO). Het toezicht op de kwaliteit van de examinering is na de decentralisatie daarom belegd bij de examenkamers BPO-mbo en VPO. Een van de leden van de examenkamer BPO-mbo is bovendien docent op de Cariben en vormt een linking-pin voor de examinering aldaar.

De examencommissie hanteerde voor haar toezicht in 2016 dezelfde normen en activiteiten als hierboven beschreven, als het gaat om het borgen van de kwaliteit van toetsen (paragraaf 3.1), het borgen van de kwaliteit van het gerealiseerde eindniveau (paragraaf 3.2) en het borgen van de kwaliteit van de examinatoren (paragraaf 3.3.). Echter vraagt dit, vanwege de fysieke afstand tot het onderwijs, maar ook vanwege de context, vaak wel om een andere benaderingswijze, wijze van uitvoering en borging. De visie van de examenkamers BPO en VPO op de wijze waarop zij toezicht houdt en hier uitvoering aan geeft, wordt daarom in een apart visiestuk uiteengezet. Dit visiestuk wordt begin 2017 ontwikkeld.

3.4.2 Casuïstiek Caribisch gebied

In 2016 heeft de examencommissie slechts één verzoek binnen gehad met betrekking tot het onderwijs in het Caribisch gebied. Dit verzoek had betrekking op het aanwijzen van twee nieuwe toezichthouders voor de examens MFR, dit i.v.m. het vertrek van de vorige toezichthouder. In 2016 zijn er evenmin beroepszaken geweest.

3.4.3 Onderzoek Raad voor Rechtshandhaving

De Raad voor de Rechtshandhaving heeft in 2016 onderzoek gedaan naar de opleiding Basis Politiedewerker (niveau 3) voor de Cariben. Daaruit is naar voren gekomen dat de kwaliteit van het examen goed is en het examineringsproces naar behoren verloopt. Er wordt enkel gewerkt met ervaren en gecertificeerde examinatoren, de examinering vindt voor tenminste 50% onafhankelijk plaats en er vinden zowel intervisies als kwaliteitscontroles plaats die bijdragen aan het borgen van de kwaliteit van de examinatoren. Ook is de Raad van mening dat de examencommissie voldoet aan de wettelijke eisen.

Enige aandachtspunt dat de Raad ten aanzien van de examinering moest constateren is dat deze kwetsbaar is door de relatief kleine poule aan examinatoren. Aanbeveling van de Raad is deze uit te breiden met medewerkers van het Korps Politie Caribisch Nederland.

4 Taken examencommissie

4.1 Regelgeving OER (Studentenstatuut)

In 2015 is gestart met een werkgroep OER 2016, die zich tot doel had gesteld een toegankelijker en meer studentvriendelijke OER (vanaf 2016 te noemen Studentenstatuut) op te stellen, die recht doet aan de eigenheid van opleidingen binnen de Politieacademie, maar uiteraard ook aan de relevante wet- en regelgeving. Daartoe is zoveel als mogelijk geanticipeerd op, en aansluiting gezocht bij, de relevante bepalingen uit de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW) en Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB), waarvan sommige bepalingen in de Politiewet 2012 van overeenkomstige toepassing zijn verklaard op het politieonderwijs.

Twee leden van de examencommissie (een docentlid en de secretaris) hebben in 2016 een bijdrage geleverd aan de werkgroep OER 2017.

4.2 Taakstelling & uitvoering

De examencommissie heeft als algemene taak het toezichthouden en borgen van de kwaliteit van de examinering binnen de betreffende school van de Politieacademie. Daarnaast is de examencommissie bevoegd om naast de beschreven examenopdrachten een onderzoek uit te (laten) voeren naar de kennis, inzicht en vaardigheden van een student. Deze taken zijn nader gespecificeerd in de geldende Onderwijs- en Examenregeling, die opgenomen is in het Studentenstatuut.

⁵ Betreft onderwijs op Aruba, Curaçao, Sint-Maarten en de BES-eilanden.

Naast de algemene taak ten aanzien van het borgen van de kwaliteit van de examinering zijn de specifieke taken van de centrale examencommissie:⁶

- a) vaststellen of een student op objectieve en deskundige wijze de eindkwalificaties behaald heeft;
- b) aanwijzen van examinatoren;
- c) afgeven van getuigschriften, diploma's, diplomasupplementen en certificaten nadat op objectieve en deskundige wijze is vastgesteld of studenten aan de voorwaarden hebben voldaan die de studiegids stelt ten aanzien van de competenties die nodig zijn voor het ontvangen van een kwalificatiebewijs;
- d) borgen van de kwaliteit van examens, waaronder het monitoren van klachten met betrekking tot de examinering;
- e) borgen van de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom examens;
- f) vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen (binnen de kaders van de OER) om examens te beoordelen en de uitslag van vast te stellen;
- g) verlenen van vrijstelling en houden van toezicht op de organisatie, coördinatie en kwaliteit van toekenning van EVC;
- h) nemen van maatregelen ten aanzien van een student bij examenfraude;
- i) voorstellen doen aan de directeur om bij ernstige examenfraude de opleiding van de student definitief te beëindigen;
- j) vaststellen van regels voor kwaliteitsborging van examens, beoordelen van examens, verlenen van vrijstelling, maatregelen bij examenfraude en voor compensatie;
- k) uitvoeren van taken die aan de examencommissie zijn toegewezen op grond van de geldende OER (zoals het stellen van aanvullende eisen bij cum laude slagen; het ongeldig verklaren van een examenresultaat en het beslissen over de aanvraag van een extra herexamen);
- l) opstellen van een jaarverslag.

De examencommissie laat zich bij het nemen van de besluiten adviseren door de betreffende examenkamer. De specifieke taken van de examenkamers BPO, VPO en HO zijn:⁷

- a) advies uitbrengen aan de examencommissie over binnengekomen verzoeken van studenten, waar dit onder haar verantwoordelijkheid valt;
- b) toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van toetsing en examinering binnen het onderwijs dat onder haar verantwoordelijkheid valt;
- c) toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van de afstudeerwerken;
- d) signaleren van onregelmatigheden binnen het betreffende onderwijs aangaande examinering/toetsing;
- e) voorstellen doen omtrent regels en richtlijnen voor het afnemen van examens;
- f) voorstellen doen voor het aanwijzen van examinatoren;
- g) voorstellen doen voor het afhandelen van heroverwegingen bij beroep;
- h) (laten) valideren van examens en examendocumenten.

4.3 Categorisering en analyse van besluiten 2016

4.3.1 EVC

Tabel 4 geeft aan dat er de laatste jaren een enorme afname van EVC-aanvragen heeft plaatsgevonden. Voor een deel loopt dit parallel met de afname van onderwijsaanvragen, maar we zien hierin ook de gevolgen van de ontwikkelingen naar de Nationale Politie in terug, waarbij de HRM-afdeling veel nadrukkelijker bepaald wie wanneer welke opleiding(en) kan volgen. Geschiktheid is daarbij één van de aandachtspunten. Verder speelt een rol dat er in het mbo politieonderwijs PO 2.0 nagenoeg geen vrijstellingen worden afgegeven vanwege de integraliteit van dit onderwijs.

⁶ Zie artikel 7 van het 'Reglement voor de werkwijze van de examencommissies Politieacademie', versie 150218.

⁷ Zie artikel 5 – 7 van het 'Reglement voor de werkwijze van de examencommissies Politieacademie', versie 150218.

Tabel 4: Overzicht aantal EVC-aanvragen in 2011 t/m 2016

Aantal EVC-procedures	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Basispolitieonderwijs	274	70	73	58	23	307
Vakspecialistisch politieonderwijs	872	160	101	82	68	53
Totaal	1.146	230	174	140	91	360

De Politieacademie staat de komende jaren voor een belangrijke keuze hoe om te gaan met EVC in het politieonderwijs. Vanuit het korps is er veel behoefte aan EVC, terwijl in het reguliere onderwijs steeds meer het uitgangspunt is dat voor onderwijs wel vrijstelling kan worden verleend, maar niet voor de examinering.

De toename in 2016 wordt veroorzaakt doordat vanaf januari 2016 standaardvrijstellingen voor studenten voor de taaltoets worden verwerkt bij het EVC-bureau. Tevens worden in het EVC-bureau ook de (standaard)vrijstellingen voor studenten van de School voor Hogere Politiekunde verwerkt.

4.3.2 Ervaringscertificaten

Binnen de Nationale Politie zou in 2015 een project Ervaringscertificaat starten, dat wordt bekostigd vanuit het Sectorplan Politie en Defensie. De Politieacademie is één van de erkende aanbieders die een deel van de 1000 trajecten gaat uitvoeren. De Landelijke werkgroep NP Sectorplan Ervaringscertificaat heeft aangegeven dat de Politieacademie binnen het project alle politie specifieke trajecten gaat uitvoeren.

Tabel 5: Aantal ervaringscertificaten

Aantal ervaringscertificaten	2014	2015	2016
Voorlichting/intake/startgesprek, zowel individueel als groepen	46	2	55
Afgeronde trajecten	11	2	0
Eindtotaal	57	4	55

Er zijn in 2016 geen trajecten Ervaringscertificaat afgerond. In januari 2015 is geld beschikbaar gesteld aan de NP voor het zogeheten Sectorplan Nationale Politie en Defensie (minister Asscher), waarmee 1000 trajecten Ervaringscertificaten kunnen worden uitgevoerd.

- De Politieacademie is één van de drie aanbieders die de trajecten mogen uitvoeren.
- Tussen september en december 2016 zijn in dat kader 55 voorlichting en intake gesprekken gevoerd (in het kader van een workaroud, vooruitlopend op de 'formele' start). Hiervan zijn 13 trajecten inmiddels gestart.

De communicatie over het landelijke project zal op 12 januari 2017 starten.

Naar een schatting van de werkgroep EVC konden we gedurende het landelijke project EVC-Sectorplan vanaf december 2015 aanvragen verwachten van zo'n 250 medewerkers. De eerste algemene informatie zou worden verstrekt door de Nationale Politie. De werkgroep had aangegeven dat de andere fases uit het trajecten uitgevoerd moesten worden door de erkende aanbieders, waarvan de Politieacademie er één zou zijn. Door diverse oorzaken binnen de Nationale Politie is dit traject in 2015 echter niet opgestart. Vooruitlopend op de start in januari 2017 was er in de periode september-december 2016 sprake van een workaroud.

4.3.3 Afgegeven certificaten, diploma's en bewijzen van deelname

Het totaal aantal verstrekte certificaten is in 2016 afgenomen. Dit geldt bij alle scholen met uitzondering van de scholen SvGC en SvHP. Met name het aantal certificaten verstrekt door de School voor Politiekunde is verhoudingsgewijs behoorlijk afgenomen.

Tabel 6: Aantal verstrekte certificaten in de periode 2012 t/m 2016

Certificaten	2012	2013	2014	2015	2016
PA - Politieacademie algemeen ⁸	324	459	351	329	324
SVGC - School voor Gevaar- en Crisisbeheersing	1137	3709	1296	1779	2008
SVH - School voor Handhaving	964	2247	1210	1939	1771
SVHP - School voor Hogere Politiekunde	411	225	146	300	441
SVP - School voor Politiekunde	1307	1105	663	1658	715
SVPL - School voor Politie Leiderschap ⁹	2449	2645	2214	2596	2087
SVR - School voor Recherche	3372	5778	3480	3582	3121
Eindtotaal	9.964	16.168	9.360	12.183	10.467

Ook het aantal verstrekte diploma's is vergeleken met voorgaande jaren sterk afgenomen. Er zijn circa 20% minder diploma's verstrekt. De afname doet zich vooral voor bij in het initiële onderwijs, maar is juist toegenomen bij de ScGC en de SvH. De belangrijkste reden voor deze afname is de sterk verminderde instroom in de jaren 2014 tot en 2016.

Tabel 7: Aantal verstrekte diploma's en getuigschriften in de periode 2012 t/m 2016.

Diploma's en getuigschriften	2012	2013	2014	2015	2016
SVGC - School voor Gevaar- en Crisisbeheersing	54	30	27	62	111
SVH - School voor Handhaving	45	19	27	86	175
SVHP - School voor Hogere Politiekunde	372	285	144	247	140
SVP - School voor Politiekunde	1742	1687	1907	1839	1357
SVPL - School voor Politie Leiderschap ¹⁰	323	260	109	109	50
SVR - School voor Recherche	207	204	216	236	235
Eindtotaal	2.743	2.485	2.430	2.579	2.068

De daling zien we ook bij het aantal verstrekte bewijzen van deelname, met uitzondering van de SPL.

Tabel 8: Aantal verstrekte bewijzen van deelname in de periode 2012 t/m 2015.

Bewijzen van deelname	2012	2013	2014	2015	2016
PA - Politieacademie algemeen	7	2	11	22	33
SVGC - School voor Gevaar- en Crisisbeheersing	492	933	692	480	185
SVH - School voor Handhaving	544	522	732	1097	622
SVHP - School voor Hogere Politiekunde	1398	263	46	13	22
SVP - School voor Politiekunde	322	444	384	18	1
SVPL - School voor Politie Leiderschap	236	156	63	28	39
SVR - School voor Recherche	845	1233	1378	2018	1072
Eindtotaal	3.844	3.553	3.306	3.676	1.974

Opgemerkt dient te worden dat bovenstaande cijfers weinig zeggen over het rendement van het onderwijs. Daarvoor moeten het aantal certificaten en diploma's afgezet worden tegen de instroom van de betreffende cohorten, één of meerdere jaren geleden.

⁸ Politieacademie Algemeen zijn certificaten afgegeven voor cursussen die niet onder verantwoordelijkheid van een specifieke school vallen.

⁹ Inclusief certificaat HovJ.

¹⁰ Inclusief certificaat HovJ.

4.3.4 Aantal behandelde zaken en genomen besluiten

Het aantal door de examencommissie behandelde zaken en genomen besluiten is de laatste jaren enorm toegenomen. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal dossiers wederom met maar liefst 50% gestegen. De toename is vooral te wijten aan het 'ongeldig verklaren examenresultaat', 'Al behaald, herziening en onvoorzien' en sinds dit jaar de rubriek 'minnelijke schikkingen'. De verklaring is dat de examencommissie deze besluiten nu neemt, terwijl dit voorheen door de schoolhoofden werd gedaan. Daar staat echter een afname tegenover van vooral 'Algemene vragen en issues' en 'absenties door de EC afgehandeld'.

Met de start van de OER 2016 in februari is er een duidelijk onderscheid gekomen tussen beroepszaken en bezwaarzaken. Bezwaren spelen vooral bij beslissingen genomen door het management en de directie en hebben meestal geen betrekking op examens. De examencommissie is hier niet meer bij betrokken. Studenten die in beroep willen gaan tegen een examenuitslag krijgen nu via een minnelijke schikking de mogelijkheid om een heroverweging van de beoordeling aan te vragen, voordat de beroepscommissie zich over het beroep buigt. De examencommissie heeft hierbij veelal een intermediërende rol. We constateren dat veel zaken via minnelijke schikkingen kunnen worden geregeld en niet tot een beroepszaak leiden.

Tabel 9: Aantal dossiers in behandeling bij de examencommissie in de periode 2012 t/m 2016.

Aantal dossiers in behandeling	2012	2013	2014	2015	2016
Aanvraag extra examenkans	56	140	115	39	38
Aanvraag aangepast examen (o.a. dyslexie)	24	59	78	50	87
Melding casus Examenfraude	nb[1]	24	32	30	11
Ongeldig verklaren examenresultaat		10	23	100	164
Uitstel Bindend Studieadvies	nb[2]	8	29	28	13
Kwalificatiebewijzen	26	74	98	110	137
Al behaald, herziening (per 2016) & Onvoorzien	nb[3]	38	190	446	893
Advies procedure bedenking, beroep en bezwaar	8	59	53	24	7
Algemene vragen en issues	9	98	195	141	116
Absenties door de EC afgehandeld per 2015	0	0	0	254	104
Minnelijke schikking per 2016	0	0	0	0	238
Totaal aantal dossiers	123	510	813	1222	1808

[\[1\]](#) [\[2\]](#) [\[3\]](#) Examencommissie was niet betrokken bij de procedure

De volgende tabel over het aantal genomen besluiten geeft ook aan dat men de examencommissie steeds beter weet te vinden. Het aantal genomen besluiten is opnieuw gestegen. De stijging in 2016 bedraagt circa 14% ten opzichte van 2015. Opmerkelijk is dat het aantal positieve besluiten vooral is gestegen en het aantal negatieve besluiten daarentegen meer dan gehalveerd is. Toenames zien we dan vooral bij het 'ongeldig verklaren van examenresultaten', 'onvoorzien' en 'de herziening van examenresultaten'. Met name het 'ongeldig verklaren van het examenresultaat' valt vaak negatief uit voor de aanvrager.

Tabel 10: Aantal genomen besluiten in 2015 en 2016.

Aantal genomen besluiten 2015 versus 2016 [1]	Positief besluit	Negatief besluit	Positief besluit	Negatief besluit
	2015	2015	2016	2016
Aanvraag extra herexamen	24	9	31	7
Aanvraag aangepast examen (o.a. dyslexie)	45	2	86	1
Melding casus examenfraude	22	21	2	3
Ongeldig verklaren examenresultaat	0	100	103	61
Uitstel Bindend Studieadvies	30	0	0	0
Kwalificatiebewijzen	141	9	19	2
AI behaald	317	21	165	10
Absentie per 2015	217	46	100	4
Onvoorzien (art. 58 OER 2015) per 2015	127	15	185	16
Herziening examenresultaat per 2016	0	0	517	0
Totaal	923	223	1208	104
	1146		1312	

¹ Verschil in aantal dossiers en aantal besluiten (ook per school) komt doordat een aantal dossiers ook alleen vragen betreffen waarop geen besluit genomen wordt en er soms dossiers zijn die over meerdere studenten gaan, die individueel of collectief een besluit toegestuurd krijgen.

Tabel 11: Aantal dossiers / besluiten per school / team in de periode 2014 t/m 2016.

Aantal dossiers / besluiten per school / team	2014	2015	2016
BPO totaal	282	818	1091
MBO Amsterdam	27	142	106
MBO Apeldoorn	22	55	85
MBO Den Haag	26	70	41
MBO Drachten	36	96	63
MBO Eindhoven	21	36	56
MBO Rotterdam	26	62	86
MBO Contract & Overig	18	91	8
Hoger Onderwijs	106	266	646
VPO totaal	118	161	465
<i>School voor Recherche</i>	80	128	0
Intelligence	0	0	6
Generieke opsporing	0	0	154
Thematische opsporing	0	0	69
Specialistische opsporingsondersteuning	0	0	82
<i>(School voor) Politieleiderschap</i>	16	15	40
<i>School voor Gevaar en Crisisbeheersing</i>	13	7	0
Meldkamer & multisamenwerking	0	0	6
Conflict- & crisisbeheersing	0	0	32
Bewaken, beveiligen interventies	0	0	4
<i>School voor Handhaving</i>	9	11	0
Beroepsvaardigheden	0	0	38
Gebiedsgebonden politie	0	0	34
	400	979	1556
Verschil in aantal dossiers en aantal besluiten (ook per school) komt doordat een aantal dossiers ook alleen vragen betreffen, waarop geen besluit genomen wordt.			

Eerder zagen we dat het aantal besluiten dat in 2016 door de examencommissie is genomen, wederom flink is gestegen. Deze stijging komt in het BPO vooral voor rekening van de School voor Hogere Politiekunde. Bij de mbo-locaties is er een wisselend beeld. In het VPO is de toename vooral te vinden bij alle scholen en dan vooral bij de SvR (in 2017 som van de verschillende teams).

De examencommissie houdt de verschillende dossiers en besluiten nauwgezet bij. Ze zijn eenvoudig te sorteren naar opleidingen. Door frequent de dossiers en besluiten te bespreken met het opleidingsmanagement hoopt de examencommissie een positieve invloed op de kwaliteit van de examens en de examenprocedure uit te oefenen maar ook aan de voorkant van de problematiek te komen en examenprocessen te kunnen reguleren.

5 Reflectie & borging 2016

5.1 Evaluatie en reflectie

Het jaar 2016 is voor de examencommissie het jaar geworden waarbij de aangekondigde decentralisatie van de examencommissie naar drie examenkamers daadwerkelijk in gang is gezet. Het in positie brengen van de drie examenkamers. De bezetting van alle drie kamers is naar tevredenheid tot stand gekomen, met een uitzondering, het nog ontbreken van praktijkvertegenwoordigers. In alle drie kamers hebben docenten met examendeskundigheid, een onderwijeskundige en een vertegenwoordiger uit het relevante reguliere onderwijs zitting genomen. Via de opleidingen wordt geprobeerd deskundige geïnteresseerden uit het beroepenveld aan te trekken.

Afgesproken is dat de examenkamers tot 2018 worden ingewerkt en een training volgen, en zich daarbij in eerste instantie vooral oriënteren op het werk van de examencommissie. De beslissingsbevoegdheid ligt in ieder geval tot 2018 nog bij de centrale examencommissie. Daarna zullen naar verwachting de drie examenkamers gaan functioneren als zelfstandige examencommissies.

Tot aan de startbijeenkomst heeft het DB verantwoordelijkheid afgelegd aan de voltallige examencommissie middels besluitenlijsten, die in de centrale overleggen met de voltallige commissie werden vastgesteld. Na de startbijeenkomst zijn vervolgens de besluitenlijsten ter kennisneming en ter advisering voorgelegd aan de drie decentrale kamers. De centrale examencommissie is na de startbijeenkomst in 2016 niet meer bij elkaar geweest.

In de praktijk van eind 2016 blijkt dat de te nemen beslissingen vooral in het dagelijks bestuur van de examencommissie worden genomen conform het mandaat. Daarbij constateren we ook dat rol van de centrale examencommissie op dit moment wordt overgenomen door het dagelijks bestuur voor de periode dat de examenkamers nog onvoldoende ingewerkt zijn. De examencommissie en de examenkamers zullen zich daarom in 2017 moeten beraden op het voorzetten van deze mandaatregeling.

Ook in 2016 werd de wettelijke taak van de commissie – het borgen van de kwaliteit van de examinering, waaronder ook de kwaliteit van de organisatie en procedures rondom examinering – daardoor nog overwegend reactief uitgevoerd. Wel kunnen we constateren dat de examencommissie dichter dan voorheen op het onderwijs zit en zich nadrukkelijker met de kwaliteit van examinering bemoeit. Voorbeelden zijn:

- 1) de examencommissie heeft aan de teams gerapporteerd welke examenopdrachten een laag slagspercentage hebben en gevraagd wat de opleidingen gaan doen om ongewenste uitval te voorkomen.
- 2) In 2016 zijn achttien visitaties bij examens uitgevoerd en zijn de bevindingen gerapporteerd. Verder zijn in totaal 181 kwaliteitscontroles uitgevoerd bij examinatoren, zowel binnen het BPO als VPO.
- 3) De examenkamer hoger onderwijs heeft de opleidingen om een plan van aanpak gevraagd met betrekking tot kwaliteitsborging van de beoordeling van eindwerkstukken.
- 4) De voorzitters van de drie examenkamers hebben regelmatig overleg met de teamchefs / sectorhoofden om de kwaliteit van de examinering en de examenprocedures te bespreken.
- 5) De examenkamer BPO-mbo heeft een start gemaakt met het procedureel en toetskundig bespreken van de examens. Maar ook de door de examencommissie ontwikkelde regelingen zoals voor het opnemen van examens en een instructie voor toezichthouders dragen bij aan de kwaliteit.

We constateren dat er in 2016 geen nieuw ontwikkelde of vernieuwde onderwijsonderdelen en examens aan de valideringscommissie zijn aangeboden. Dit betekent dat er mogelijk examens zijn afgenomen zonder een onderwijskundige, beroepskundige of bedrijfsmatige kwaliteitscheck. De examencommissie vindt het van belang dat vanaf medio 2017 alle vernieuwde of nieuwe examens gevalideerd worden om de kwaliteit van de afgegeven diploma's en certificaten te kunnen garanderen. Bij de vernieuwde invulling van het valideringsproces wil de examencommissie bovendien, gelet op haar taakstelling, een rol gaan vervullen. Zij acht dit noodzakelijk om de kwaliteit van de examinering, evenals het eindniveau, proactief te kunnen borgen.

In januari 2016 is de examinatorendatabase ATON in gebruik genomen, waarin alle gegevens van examinatoren die examineren binnen het politieonderwijs, zijn opgenomen. Eind 2016 is ongeveer 74% van de 2458 examinatoren in ATON gecertificeerd als examinator. In totaal is 65% van het totale aantal examinatoren zowel gecertificeerd als ook door de examencommissie als examinator aangewezen. In het komend jaar zal de kwaliteit van registratie en het gebruik ervan door de planners gemaximaliseerd dienen te worden. Dit zodat de examencommissie meer grip kan krijgen op de kwaliteit van het examen-torenbestand en zich bij de aanwijzing van examinatoren op nog specifiekere informatie kan baseren. Voor de planning geldt dat als alleen examinatoren worden ingezet die hierop zijn aangewezen, de kwaliteit van de examinering ook beter geborgd wordt.

Ondanks het toegenomen overleg met het management zien we dat het aantal zaken, waarover de examencommissie zich gebogen heeft, enorm toegenomen is. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal dossiers met maar liefst 50% gestegen. Deze toename is vooral te wijten aan het 'ongeldig verklaren examenresultaat', 'Al behaald, herziening en onvoorzien' en sinds dit jaar de rubriek 'minnelijke schikkingen'. Deze besluiten werden voorheen door het opleidingsmanagement gehouden en sinds vorig jaar door de examencommissie. Veel dossiers zijn afkomstig van de School voor Hogere Politiekunde. De examencommissie maakt zich hier zorgen over. Daarom is in nauw overleg met het management van deze opleiding naar oorzaken gezocht en wordt geprobeerd deze op te lossen. Doel hiervan is te komen tot een goede borging van de kwaliteit van de procedures en organisatie rondom examinering. De invoering van de mogelijkheid tot een minnelijke schikking heeft met succes geleid tot veel minder beroepszaken. Dit neemt niet weg dat het proces de examencommissie nog steeds wel tijd kost, maar dat dit altijd een tijd- en kostenbesparing oplevert ten opzichte van de behandeling van een beroepszaak.

Tabel 12: Aantal ingediende beroepsschriften in 2015 en 2016.

	2015	2016
Aantal ingediende beroepszaken, incl. bedenkingen in 2015	627	289
Aantal ter zitting behandelde beroepsschriften	93	100

In de afgelopen jaren nam het aantal EVC-aanvragen voortdurend af, maar in 2016 trad een kentering op. Dit wordt veroorzaakt doordat vanaf januari 2016 standaardvrijstellingen voor studenten voor de taaltoets worden verwerkt bij het EVC-bureau. Ook worden door het EVC-bureau de (standaard)vrijstellingen voor studenten van de School voor Hogere Politiekunde verwerkt.

Het aantal verstrekte diploma's, getuigschriften, certificaten en bewijzen van deelname is in 2016 behoorlijk afgenomen. Dit hangt natuurlijk nauw samen met de afnemende instroomaantallen in de jaren er voor.

De examencommissie is in 2016 beperkt betrokken geweest bij de evaluatie van onderwijsprogramma's, kerntaken of kernopgaven. Dat geldt ook voor de evaluatie van examenonderdelen. De examencommissie ziet dankzij de decentralisatie en andere interne ontwikkelingen, zoals het programma Kwaliteit, voldoende mogelijkheden haar betrokkenheid hierbij in 2017 te vergroten. In overleg met het programma Kwaliteit zal dit in 2017 worden opgepakt als de nieuwe evaluatiesoftware wordt uitgerold.

Onderstaande tabel met een overzicht van speerpunten voor de commissie in 2016 laat zien dat de commissie niet alleen reactief bezig is geweest.

Tabel 13: Speerpunten voor de examencommissie in 2016¹¹

Speerpunten	Resultaten
Continuering van visitaties van de examens binnen BPO en VPO i.v.m. borging kwaliteit examinering	Achttien visitaties zijn uitgevoerd door de examencommissieleden
Criteria voor examinatoren c.q. opleiding/certificering vaststellen	Criteria voor de benoeming van examinatoren zijn vastgelegd.
Bijdrage leveren aan de OER 2017 en de implementatie van de OER	De secretaris en één van de voorzitters hebben geparticipeerd in de werkgroep OER 2017, de projectmedewerkster EC heeft bijgedragen aan de implementatie van de OER (o.a. OER app., formulieren enz.)
Decentralisatie van de examencommissie	Vanaf oktober 2016 zijn drie examenkamers geïnstalleerd, één voor de zes locaties BPO mbo, één voor de geaccrediteerde politieopleidingen en één voor het overige VPO onderwijs.
Stimuleren inrichting toetscommissies binnen PA	Alleen binnen de school voor hogere politiekunde is een toetscommissie ingesteld. Binnen de andere scholen spelen de komende reorganisatie en de inrichting van teams hierin parten.
Communicatie naar student over de examencommissie	In overleg met communicatie is gezocht naar mogelijkheden via intranet betere communicatiekanalen te hebben naar de studenten en de opleidingen. In de loop van 2017 zal dit geëffectueerd worden.
Ondersteuning van de examencommissie	De fulltime ondersteuning is exclusief bezig voor de examencommissies, maar bleek veel te gering te zijn voor de werkzaamheden. Deze ondersteuning is in 2016 uitgebreid met een extra medewerkster en zal in 2017 doorgroeien naar 3 fte.
Kennis delen van examencommissie en verspreiden binnen de PA	Tijdens visitatiebezoeken aan examens op de PA locaties wordt ook met onderwijsmanagers gesproken over de examinering en de werkwijze van de examencommissie. Hiermee wordt beoogd de onderlinge uitwisseling te vergroten en de banden tussen het onderwijs en de examencommissie aan te trekken.
Continuering afhandelen lopende zaken	Gelet op de invoering van de nieuwe OER in 2016 en de wijzigingen die dit met zich meebrengt voor de EC (bv. minnelijke schikking bij beroepszaken). Behoud van kwaliteit en snelheid van handelen.
Betrokken bij inrichten examinatoren database	In 2016 is de examinatoren database ATON tot stand gekomen, waarbij na invoering van de bekwamen van examinatoren een beter zicht is ontstaan op de kwaliteit van het examenatorenbestand.

¹¹ Afkomstig uit jaarverslag EC, 2014.

5.2 Voorgenomen beleid 2017

5.2.1 Decentralisatie examencommissies

Begin 2017 zullen de leden van de kamers geschoold worden in de positie, bevoegdheden e.d. van de examencommissie. Meer en meer zullen zij in de loop van het jaar betrokken worden bij de dossiers en de besluitvorming. De vereiste bevoegdheden worden door de centrale examencommissie aan de examenkamers medio 2018 gemandateerd.

Naast deze decentrale kamers blijft de centrale examencommissie in 2017 nog in positie. Zij zal haar taken vooral concentreren op visie en beleid, maar zal ook zal toezien op het positioneren van de decentrale kamers en het borgen van de kwaliteit van hun werkzaamheden. Op deze wijze is een geleidelijke overgang en positionering van de decentrale kamers mogelijk, waarbij de examenkamers steeds meer betrokken zullen worden bij de besluitvorming, zodat zij in de toekomst geheel zelfstandig kunnen optreden. Het bestaan van de centrale examencommissie zal daartoe jaarlijks worden geëvalueerd. De route naar autonoom opererende examenkamers zal eveneens in het beleid van de examencommissie voor 2018 worden uitgewerkt.

5.3 Borgingsagenda op kwaliteit toetsen, eindniveau en examinatoren

Eind 2017 worden vier hogere politieopleidingen gevisiteerd ten behoeve van de heraccreditatie. Meer dan ooit is de kwaliteit van de afgestudeerde via de kwaliteit van examens en het eindwerkstuk van belang voor een positief resultaat. Dit vereist dat de examencommissie voor deze opleidingen in positie is en toezicht houdt op de kwaliteit van de examens en deze borgt. De examencommissie zal in overleg met het management een aantal speerpunten benoemen en activiteiten starten om haar betrokkenheid bij de kwaliteit van de examens en eindwerkstukken te vergroten. In ieder geval zal de examencommissie de opleidingen verzoeken met name aandacht te besteden aan de kwaliteit van de eindwerkstukken en de beoordeling er van.

Een van de belangrijkste taken van de examencommissie is, dat zij toeziet op het borgen van de kwaliteit van toetsing. De toetsing en beoordeling moet conform de NVAO-standaard "Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties" valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk zijn. De examencommissie is het aangewezen orgaan om daarop toe te zien. Het betreft hier echter een relatief nieuwe taak; de examencommissie wordt ook geacht naar de kwaliteit van toetsen zelf te kijken, in plaats van enkel naar de procedurele kant van toetsing.

De decentrale kamer HO evenals de twee andere kamers zullen hierbij betrokken worden en voor een deel verantwoordelijk zijn voor:

- Validering van nieuw ontwikkelde examenproducten, examenprocedure en examenbeleid
- Opschoning examinatorenbestand en toezien op de kwaliteit van de examinatoren
- Analyse van examenuitslagen en advisering opleidingen met het oog op het verminderen van herexamenkansen.
- Toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van toetsing en examinering binnen het onderwijs dat onder haar verantwoordelijkheid valt;
- Toezicht houden op en borgen van de kwaliteit van de afstudeerwerken;
- Signalerende taak voor onregelmatigheden binnen het betreffende onderwijs aangaande examinering/toetsing;
- Het formuleren van voorstellen omtrent regels en richtlijnen voor het afnemen van examens;
- Het aanwijzen van examinatoren;
- Afhandelen minnelijke schikkingen.

De centrale commissie zal zich in 2017 bezighouden met:

- Het verder inrichten en in positie brengen van de decentrale kamers en het monitoren van hun functioneren;
- Kaderstelling van beleid van de examencommissie en haar kamers;
- Zorgdragen voor uitwisseling, intervisie en afstemming tussen decentrale kamers;
- Proactief beleid ontwikkelen met behulp van de decentrale kamers;
- Borgen van de administratieve taken van de examencommissie (waaronder archivering, format jaarverslag enz.);
- Verantwoordelijkheid voor totstandkoming en actualiseren Handboek Examinering;

- Besluitvorming op verzoeken, de decentrale kamers leveren adviezen aan ten behoeve van deze besluitvorming, waarbij de administratieve ondersteuning voorlopig door de centrale EC plaatsvindt;
- Het inrichten van een communicatiekanaal waarmee zij rechtstreeks kan communiceren met studenten en docenten;
- Gesprekspartner zijn voor de directie;
- Ontwikkelplan examencommissie maken ten aanzien van professionalisering, bemensing en taakpakket.

5.4 Professionaliseringsbeleid 2017

De centrale examencommissie en decentrale kamers dienen in hun eigen geledingen over voldoende toetskundige expertise te beschikken om de kwaliteit van de toetsing te kunnen monitoren en beoordelen. In 2017 zal door de examencommissie nader worden onderzocht welk scholingstraject het beste past bij de wens om de toetskundige expertise in de examenkamers verder te ontwikkelen. De Basis Kwalificatie Examinering (BKE), eventueel vervolgd door de Senior Kwalificatie Examinering (SKE) behoort daarbij tot de mogelijkheden. In 2016 heeft de voorzitter van de decentrale examenkamer VPO de BKE gevolgd.

In 2017 zullen alle leden van de drie kamers een professionaliseringstraject volgen. Deze wordt door het CITO in april/mei verzorgd. De focus van de training ligt op de positie en taakstelling van een examencommissie.